

خطری بازار سرمایه را تهدید نمی‌کند

بازگشت بورس به روزهای سبز

صفحه ۱

سرمقاله

محمد یوسفی آرامش

تخت پروکروستس و مجلس ایران

در یونان باستان، افسانه‌ای به نام تخت پروکروستس وجود دارد که خواندن آن با توجه به شرایط فعلی کشور، خالی از لطف نیست؛ دامستس نام شخصیتی در یونان باستان بود که در شهر کوچکی زندگی می‌کرد؛ او رسم خاصی در مهمان‌نوازی داشت؛ مسافران و مهمانان خودش را می‌رود، برایشان شامی مفصل تدارک می‌دید و شبانگاه آنها را مجبور به آن می کرد که به آیین خاصی که او تعریف می‌کرد، بر روی تختی خاص بنشینند؛ او با همه سخاوتمندی‌اش، یک عادت سخت‌گیرانه داشت، اینکه تخت باید دقیقاً به اندازه قد مهمان باشد! این وسواس فکری تا آنجا در او نفوذ می‌کرد که وقتی قد مهمانی با تخت به یک اندازه نبود، به هم می‌ریخت، سخت عصبانی می‌شد و هرچه سریع‌تر تلاش می‌کرد تا مهمان را به اندازه تخت درآورد؛ اما چگونه؟ با قطع کردن پاهای مهمانان قد بلندتر و کشیدن بدن مهمانان قد کوتاه‌تر! از این رو نام او پروکروستس نامیده شد؛ به معنای کش دهنده، افسانه ای که تنها جهان را با دیده خود می‌سنجید، باور داشت که دنیا باید خود را با ابعاد و خواسته‌های او وقف دهد و در غیر این صورت سخت برآشفته می‌شد و به نابودی هر چیزی روی می‌آورد؛ هرچند که پروکروستس در این افسانه درنهایت توسط تنوس به همان روش محبوب خودش کشته شد و این افسانه به شکل عجیبی به پایان رسید؛ اما آیین قضاوت جهان با خواست خود، همچنان به زیست خود ادامه می‌دهد. طرح صیانت از فضای مجازی، بیگانه با داستان تخت پروکروستس نیست، طرحی که در آن تلاش می‌شود تا با استدلال‌های غیرمنطقی، فضای اینترنت کشور محدودتر از همیشه شود و افراد و سازمان‌هایی با تفکرات یکسان که تعدادشان از انگشتان دو دست هم کمتر است، بتوانند به راحتی بر زندگی میلیون‌ها نفر تصمیم بگیرند.

ادامه درصفحه ۱

چه آسیب‌هایی در انتظار کودکانی است که در مترو دستفروشی می‌کنند؟

شهر زیرزمینی، پوششی برای کار خردسالان

صفحه ۲

آیا مسافرت کردن هم از سبب خانواده‌ها حذف می‌شود؟

دست کوتاه مردم از سفر

صفحه ۳

پیشخوان

خطیب‌زاده در نشست سخنگوی وزارت امور خارجه:

درخواست سناتورهای آمریکایی ساده لوحانه است

صفحه ۴

آخرین اظهارات رئیس دولت دوازدهم در آخرین جلسه هیئت دولت

از سکوت برای حفظ وحدت تا عذرخواهی بابت قصورها

دولت دوازدهم سرانجام مطلوبی نداشت حتی اگر آمارهای خوب دور اول ریاست جمهوری اش را با دور دوم جمع و میانگین آن را محاسبه کرد باز هم نتیجه چندان رضایت بخش نیست. رئیس جمهوری در این نشست از سکوتی مصلحت آمیز سخن گفت که گرچه کار را برای دولتمردان سخت کرد اما حافظ وحدت کشور بود.
حجت‌الاسلام «حسن روحانی» برای بار آخر از تمام منتقدان خواست که شرایط جنگی و تحریم‌های اقتصادی، کرونا و خشکسالی را به عنوان متغیرهای مهم در ارزیابی اقدامات و کارنامه دولت تدبیر و امید به ویژه در دور دوم مورد توجه قرار دهند.

شرح درصفحه ۱

برخی از شهرها در شرایط بسیار خطرناک قرار دارند

وضعیت هولناک کرونا در کشور

صفحه ۲

خبر

کارآمدی و منافع ملی

پر بیراهه نیست اگر ریشه بسیاری از چالش‌های اجتماعی و ملی در عرصه‌های گوناگون را برآیند عدم درک مشترک میان نخبگان، صاحب‌منصبان، فعالان سیاسی، دغدغه‌مندان امور اجتماعی و … پیرامون برخی مفاهیم بنیادی (سیاسی)، تلقی کنیم. به عنوان مثال، لزوم یا مفهوم کارآمدی در نوشته‌ها و اظهار نظر‌های بی‌شمار پیرامون کارآمدی حاکمیت استفاده می‌شود. اما به ندرت تبیین یا تحلیلی پیرامون بسترها و راهکارهای کارآمدی توسط دغدغه‌مندان، فعالان، صاحب‌منصبان و… ارائه می‌شود. از اینرو، این موج تبیینی بسیار کلی و مختصر پیرامون بستر کارآمدی می‌باشد.

کارآمدی اسم و کارآمد صفت است. کارآمد در جهان قابل فهم تنها به انسان اطلاق می‌شود. به عنوان مثال نمی‌گویم خودرو کارآمد، ساختمان کارآمد، شهر کارآمد خوراکی کارآمد و…

کارآمد صفتی است که به رفتار انسانها اطلاق می‌شود. اینکه رفتار انسانها یا مبتنی بر اندیشه، هدف، تفکر و برنامه است یا صرفاً واکنش مبتنی بر اندیشه و هدف، معطوف به تحقق انواع نیازها،

خواسته‌ها، آرزوها و … انسانی می‌باشد. کارآمدی هم به رفتار شخصی، گروهی و هم رفتار اجتماعی اطلاق می‌شود. کارآمدی مد نظر ما کارآمدی سیاسی (اجتماعی) یا کارآمدی نظام مدیریت سیاسی یک کشور یا جامعه، می‌باشد.

اگر بپذیریم که کارآمدی نظام سیاسی، مد نظر و دغدغه بیشتر فعالان امور اجتماعی و عموم شهروندان می‌باشد، آنگاه، برای ارزیابی میزان کارآمدی باید وظیفه و هدف نظام سیاسی مشخص شود، چراکه، ارزیابی کارآمدی یک نظام سیاسی بدون در نظر گرفتن هدف (اهداف) و وظیفه‌نظم مدیریت کلان سیاسی، غیر کاربردی و غیر قابل فهم می‌باشد.

در جهان معاصر، والا و کاربردی ترین هدف نظام‌های توسعه یافته شناخته شده، تحقق منافع ملی (جمععی) می‌باشد. به منظور فهم حکمرانی در جهان معاصر و توسعه یافته باید گفته شود که ماقبل یا ورای منافع جمعی (ملی) هیچ هدف یا وظیفه‌ای کاربردی وجود ندارد. به عبارتی ماقبل منافع ملی به‌عنوان کاربردی و مشروع ترین هدف سیاسی، عرصه زیست طبیعی است. به بیانی کلی، منشاء همه فعل و انفعالات اجتماعی منافع ملی (جمععی) است. به بیانی بسیار کلی و مختصر، منافع ملی به انواع نیازها، خواسته‌ها، آرزوها، تمایلات و… شهروندان تحت حمایت یک نظام سیاسی اطلاق می‌شود. به منظور درک کاربردی، می‌توان منافع ملی را دارای یک کف و یک سقف تلقی کرد. کف منافع ملی نیازهای ضروری همانند غذا، لباس، مسکن، آموزش، بهداشت و درمان و… اما سقف منافع ملی تابع عوامل گوناگون از جمله توسعه اقتصادی، فرهنگی و منابع و امکانات ملی و… می‌باشد

در جهان معاصر و خرد بنیاد، برخلاف جوامع ابتدایی قرون پیشین تنها هدف و وظیفه مشروع نظام‌های سیاسی؛ مدیریت، برنامه ریزی و تحقق انواع نیازهای اولیه (منافع جمعی/ملی) شهروندان تحت حمایت خود می‌باشد. بنابراین، میزان کارآمدی نظام‌های سیاسی منوط به میزان تحقق منافع جمعی (ملی) است. اگر استدلال فوق منطقی تلقی شود، آنگاه، می‌توان ادعا کرد که معنی و کاربرد کارآمدی مدیریت کلان سیاسی یک کشور، معطوف به مشروع و کاربردی ترین هدف و وظیفه، یعنی تحقق منافع ملی (جمععی) است. انتظار کارآمدی از یک ساختار مدیریت سیاسی (دولت)، منهای تحقق منافع ملی، حاکی از تشخیص و درک غیر کاربردی شرایط عینی یا عدم صداقت کارگزاران، صاحب‌منصبان و فعالان عرصه سیاست وزری می‌باشد. به عبارتی، کارآمدی یک نظم سیاسی، تابع بقید و شرط، حرکت در مسیر تحقق منافع ملی (جمععی) است.

دوره تنفس جهت خروج، راهکاری عملیاتی برای احیای برجام؟

شورای امنیت سازمان ملل متحد اجازه داده خواهد شد که در آن، رای به لغو تحریم‌های ایران تکرار خواهد شد و طبق روال عادی می‌توان آن را وتو کرد. این مساله در نوع خود، باعث خروج کامل ایران از توافق برجام و خاتمه این قرارداد خواهد شد.

یکی از راه‌هایی که با تمسک به آن می‌توان یک ساختار حراستی مناسب برای توافق برجام ایجاد کرد این است که یک دوره تنفس جدید به توافق برجام اضافه شود. زمانیکه دونالد ترامپ از تصمیم خود مبنی بر خارج کردن آمریکا از سازمان بهداشت جهانی سخن گفت، وی فوراً این مسئله را نتوانست رسمی کند. در عوض و در هماهنگی با فرآیندهای قانونی که ایالات متحده آمریکا، خود آنها را ساخته است، واشنگتن مجبور شد تا خروج خود را یک سال قبل از خروج عملیاتی و عینی از سازمان بهداشت جهانی اعلام کند. بسیاری از سازمان‌ها و توافق‌های بین‌المللی نیز از ساختاری مشابه‌برخوردارند.

طرف‌های بین‌المللی برجام نیز باید این دوره تنفس، جهت خروج از توافق را، برجام، اضافه کنند. در این راستا: هر کشوری که بخواهد از توافق برجام خارج شود، بار دیگر علیه ایران تحریم وضع کند، و تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران را نیز از طریق مکانیسم حل و فصل اختلافات برجام بار میان زمانی که یک نیت، مثلاً جهت اعمال مجدد تحریم‌ها علیه ایران اعلام می‌شود تا عملیاتی شدن آن در میدان عمل، یک دوره داشته باشد. برای تحقق یک چنین چارچوبی، یک قطعنامه جدید شورای امنیت، با ادبیات الزام آور مناسب، برای ایجاد این چارچوب جدید که از وزن حقوق بین‌الملل نیز برخوردار باشد، نیاز است.

این رویکرد جدید به بانکها و کسب و کارهای بین‌المللی، اعتماد به نفس قابل توجهی در تعامل با ایران می‌دهد و آن‌ها می‌توانند در صورت اعلام برقراری مجدد تحریم‌ها علیه ایران، خیلی زود خود را برای ترتیبات جدید در این رابطه هماهنگ کنند. از سویی اگر آمریکا نیز بخواهد از توافق برجام خارج شود و توافق برجام رو به فروپاشی حرکت کند، دوره زمانی مناسبی برای مدیریت بهتر عواقب این مسئله وجود دارد.

بازگشت تحریم‌ها بوده است. تحقیقات دانشگاهی در این رابطه نشان می‌دهند که نگرانی بانک‌ها و سهامداران آنها در مورد احتمال بالای بازگشت تحریم‌ها علیه ایران، دلیل و محرک اصلی عقب‌نشینی گسترده آن‌ها از بازار ایران، تا قبل از خروج رسمی ترامپ از توافق برجام در سال ۲۰۱۸ بوده است.

آنچه در دولت ترامپ علیه ایران اتفاق افتاد، این نگرانی‌ها را تا حد زیادی تشدید کرد و به اوج رساند. درست به همین دلیل است که رهبر انقلاب اسلامی ایران آیت‌الله خامنه‌ای تأکید دارند که لغو تحریم‌ها علیه ایران باید در عمل، و نه فقط بر روی کاغذ، اتفاق بیفتد. بدون تردید بدون کسب مزایای اقتصادی قابل توجه برای ایران، حمایت داخلی از توافق برجام چندان قوی نبوده و ماهیتی شکننده خواهد داشت و حتی هرگونه توافقی که قرار باشد در ادامه راه در مورد برجام حاصل شود نیز، اساساً امکان موجودیت ندارد. جدای از اینها باید به این مساله نیز توجه داشت که توافق برجام، یک توافق سیاسی است و الزام‌آور محسوب نمی‌شود. هر دولتی از اعضای برجام در هر زمانی می‌تواند از آن خارج شود. از سویی این توافق، بندی را شامل می‌شود که به هر کشور مشارکت کننده در برجام این امکان را می‌دهد تا به صورت یکجانبه، مکانیسم ماشه را که مبتنی بر ایجاد نوعی حس بی‌اعتمادی در آن است، فعال کند. در این چارچوب، یک دولت مشارکت کننده در برجام می‌تواند شکایت خود را به محاکم بین‌المللی جهت تسهیل مرادوات اقتصادی بود. در این راستا، بسیاری از غول‌های بانکی عمده اروپایی در نخستین روزهای اجرای برجام اعلام کردند که علی‌رغم رفع تحریم‌های ایران، به بازار ایران باز نخواهند گشت.

در این رابطه، محرک‌ها و دلایل مختلفی وجود داشتند با این حال، به دو عامل اصلی می‌توان اشاره کرد: قدرت تحریم‌های مالی آمریکا از مرکزیت دلار آمریکا و صنعت و خدمات مالی نیویورک برای تجارت جهانی، ناشی می‌شود. از این رو، تحریم‌های باقی مانده علیه ایران، تا حد زیادی تجارت با ایران را مشکل کرد. با این حال، قوی‌ترین بن‌بست در این چارچوب تا حد زیادی ناشی از نگرانی‌ها در مورد

اگر دولت بایدن اعتقاد دارد که کارزار فشار حداکثری علیه ایران یک اشتباه بود، از این رو نباید بر حفظ قدرت خود جهت اعمال مجدد و یکجانبه تحریم‌های گسترده علیه ایران، آن هم در شرایطی که هیچ کشور دیگری از ادعاهای آن مبنی بر نقض توافق برجام توسط ایران حمایت نمی‌کند، اصرار داشته باشد.

پایگاه خبری-تحلیلی نشنال اینترست در گزارشی، یک راهکار عملی جهت احیای توافق برجام را مطرح کرده است. بر اساس این پیشنهاد، احیای برجام نیاز به یک دوره تنفس، جهت خروج هر یک از طرف‌های مشارکت کننده در آن دارد. به گزارش فرارو، نشنال اینترست در این رابطه می‌نویسد: «برنامه جامع اقدام مشترک موسوم به برجام، همچنان در برزخ است. طرف‌های بین‌المللی برجام که در آن دست به سرمایه‌گذاری زیادی زده‌اند، تاکنون در دستیابی به توافقی جدید شکست خورده‌اند. توافقی که در قالب آن، آمریکا بار دیگر به برجام بازگردد و ایران نیز به تعهدات برجامی خود عمل کند. این بدان معناست که گفتگوهای بیشتر در رابطه با برجام، باید به دوره پس از استقرار دولت جدید در ایران به ریاست جمهوری ابراهیم رئیسی موکل شوند. اگرچه که در این رابطه، دولت حسن روحانی بر این باور است که اغلب مسیر بازگشت به برجام، علی‌رغم باقی‌ماندن برخی موضوعات مهم در سر جای خود، مورد توافق قرار گرفته است.

در این رابطه باید به این نکته نیز توجه داشت که ایران به طور خاص از دولت آمریکا تضمین‌هایی را درخواست کرده تا این دولت بار دیگر نتواند به راحتی از توافق برجام خارج شود. در پاسخ به این مسئله، مقام‌های آمریکایی می‌گویند که اساساً دولت کنونی آمریکا، از ابزارهای قانونی کافی و قدرت لازم برای اینکه برای دولت‌های آینده این کشور و روسای جمهور آینده آن، ایجاد تعهد کند، برخوردار نیست. از سویی، آنها علاقه‌مند به بازگشت تحریم‌ها علیه ایران، به شرط تصویب قطعنامه از جانب شورای امنیت سازمان ملل متحدنیز نیستند.

ایران صرفاً با نگرانی احتمال خروج سریع از توافق برجام (مخصوصاً از جانب آمریکا)، در آینده نزدیک رو به رو نیست. نگرانی که برای ایران، کاملاً بجا و صحیح نیز است. هر کاندیدای جمهوری خواهی که در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۲۴ آمریکا کاندیدا شود، به احتمال فراوان وعده خروج

در یادار بسیاری:

اقتدار دریایی ایران محصول مدیریت جهادی است

مدیریت جهادی در سطح کشور تأکید کرده‌اند، گفت: اگر بخواهیم در این حوزه مصداقی بیابیم، می‌توانیم به توسعه سواحل مکران و اقتدار دریایی در چند سال گذشته اشاره کنیم. معاون هماهنگ‌کننده ارتش با تأکید بر اینکه مدیریت جهادی در مبنای تدبیر، انگیزه و همت مضاعف شکل می‌گیرد، افزود: ما سواحل مکران را در شرایطی توسعه دادیم که بسیاری از مسائل، از قبل برای این منطقه پیش‌بینی نشده بود.
امیر سیاری ادامه داد: قطعاً عزم راسخ، جدیت، خاستن، تدبیر کردن و تلاش مضاعف عزیزان ما در ارتش سبب ساخته شدن این پروژه در کمترین زمان ممکن شد و این برگرفته از همان مدیریت جهادی است که رهبر انقلاب اسلامی همواره بر آن تأکید داشته‌اند.
وی تعامل و همکاری سازنده بین سازمان‌ها را از دیگر عوامل پیشرفت و

با رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی

مراسم تنفیذ سیزدهمین دور در ریاست جمهوری سانشنبه برگزار می‌شود

صفحه ۱

محمد جواد ظریف:

برای دعا کردن به کابینه جدید دعوت شده‌ایم

صفحه ۲